

Tűz- és munkavédelmi oktatás

2023

Illyés Gyula Megyei Könyvtár, Szekszárd

Oktatás

- Minden munkavállalónak kötelező részt venni tűzvédelmi és munkavédelmi oktatáson
- Az oktatás történhet:
  - személyes jelenléttel
  - online módon

Mikor kell oktatást tartani?

Tűzvédelmi, munkavédelmi oktatást köteles tartani a munkáltató:

- **a munkavállaló munkába állásakor,**
- munkahely vagy munkakör megváltozásakor, valamint az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek változásakor,
- munkaeszköz átalakításakor vagy új munkaeszköz munkavédelmi szempontú üzembe helyezésekor,
- új technológia bevezetésekor.
- súlyos kimenetelű, vagy rövid időn belül több hasonló baleset bekövetkezésekor
- **az ismeretek naprakészen tartása érdekében, legalább évente egy alkalommal ismétlődő munkavédelmi oktatást kell tartani,**
- valamilyen rendkívüli esemény bekövetkezésekor (súlyos baleset, bekövetkezésekor) **rendkívüli munkavédelmi oktatásban** kell részesíteni a munkavállalókat, ez esetben az oktatás elvégzése munkabiztonsági szaktevékenységhez kötött feladat.

Cél, alapelv

- A munkavédelem a szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá a törvény céljának megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások rendszere, valamint mindezek végrehajtása.

Munkavédelmi törvény: 1993. évi XCIII. Törvény a munkavédelemről

- Az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munkavégzés feltételeit biztosítani kell.

- Az alapelv és a célok megvalósítása érdekében:

A munkáltató a munkavállaló és a munkavédelmi szakember együttműködik.

Orvosi vizsgálatok rendje

Az orvosi vizsgálatok rendjének meghatározása foglalkozás egészségügyi szaktevékenység.

- Orvosi vizsgálaton minden munkavállalónak kötelező részt venni, a munka megkezdése előtt és a munkaköre szerint meghatározott időközönként.

Foglalkozás- egészségügyi vizsgálatok ideje:

- Előzetes vizsgálat (munkaköri, szakmai, személyi higiénés)
- Időszakos orvosi vizsgálat. (munkakör, kor függvénye)
- Záró vizsgálat (ha a munkakör jellege miatt szükséges)

A munkaadó kötelezettségei

- meghatározza a munkavédelmi tevékenység rendszerét és az azzal kapcsolatos feladatokat, gondoskodik az intézmény a munkahelyek, munkaeszközök biztonságos meglétéről, az ellenőrzésről,
- felelősségre vonja a munkavédelemmel kapcsolatban feltárt hiányosságok elkövetőit
- munkavédelmi szemlét tart,
- biztosítja a munkavédelemmel kapcsolatos személyi és tárgyi feltételeket

A munkavállalók kötelezettségei

- Csak biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban álljon munkába
- Győződjön meg a munkaeszközök biztonságos állapotáról és azokat rendeltetésszerűen használja
- Használja az egyéni védőeszközöket
- Sajátítsa el a szükséges ismereteket
- Vegyen részt a munkavédelmi oktatáson, orvosi vizsgálatokon
- Azonnal jelentse a balesetet, sérülést.

Lehetséges foglalkozási betegségek

Könyvtárban végzett munka esetén

A foglalkozás egészségre gyakorolt hatása:

- A képernyős munkavégzés okozta, szemet, a váz- és izomrendszert érintő terhelések.
- Ergonómiai kockázatok.
- Pszichés megterhelés.
- Baleseti egészségkárosodás (fizikai sérülés, áramütés, közlekedés).
- Biológiai kockázatok (vírusok, baktériumok általi megbetegedés).
- Vegyi anyagok használatából eredő sérülések .

Anyagmozgatás

- Emelni egyenes háttal hajlított térdel
- A terhet magunkhoz minél közelebb tartva, biztosan, stabilan fogva

- Ha több munkavállaló egyszerre emel ki kell jelölni a teher helyét és az odavezető utat akadálymentessé kell tenni.
- Egy munkavállaló irányítsa a munkát.

Vegyai anyagok veszélyei

- Vegyi anyagokat az anyag tulajdonságait figyelembe véve kell kezelni, tárolni.
- **Tárolás:** vegyi anyagot mindig eredeti, zárt csomagolásban kell tárolni. Fajtánként elkülönítve, gyártói utasítás figyelembevételével.
- **Felhasználás:** a gyártó által megadott keverési arányoktól, felhasználási módoktól eltérni nem szabad.

Az egyéni védőeszközöket használni kell.

A szükséges információkat a **biztonsági adatlap** tartalmazza, amelynek mindig elérhető helyen kell lennie.

Villamos kockázatok

A munkahelynek minősülő épületek villamos hálózatán 3 évente érintésvédelmi felülvizsgálatot, 6 évente tűzvédelmi szabványossági felülvizsgálatot kell végeztetni, arra jogosult szakemberrel.

A munkahelyi villamos eszközök csatlakozóit, kábeleit, áramvédő kapcsolóit, berendezések védőburkolatát rendszeresen ellenőrizni kell.

Az olyan eszközöket, amelyeknek védőburkolata, szigetelése, csatlakozója, kábele sérült, használni TILOS!

A használaton kívüli villamos berendezéseket le kell választani a villamos hálózatról.

Képernyő előtt végzett munka

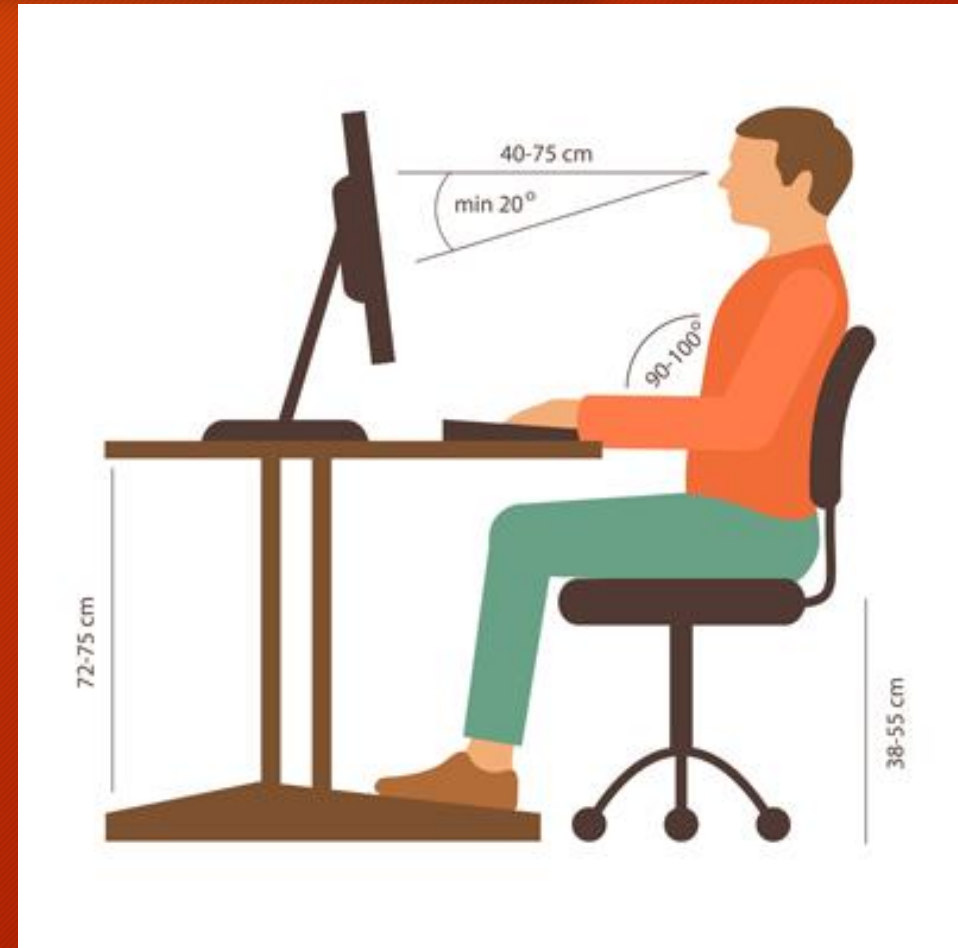
- Ha a képernyő előtt végzett munkaidő meghaladja a 4 órát, intézkedések szükségesek:
  - óránként 10 perc pihenőidőt kell tartani, mely idő alatt célszerű a testet átmozgatni a vérkeringés felfrissítése érdekében.A munkát úgy kell szervezni, hogy a 6 órát ne haladja meg a képernyő előtt töltött munkaidő.
- Szem- és látásvizsgálat szükséges:
  - a képernyős munkakörben történő foglalkoztatás megkezdése előtt,
  - ezt követően kétévenként, illetve panasz esetén.

Képernyős munkahelyek ergonómiája

- A fej egyensúlyban a vállak és a csípő közötti vonalban.
- A gerincoszlop függőleges, egyenes, megtámasztva a háttámlával
- Karok és vállak ellazultak
- Az ujjak ellazultak és hajlítottak az adatbevitel során: ilyenkor ne használja a csuklótámaszt!
- Alkar és könyök vízszintesen, a munkafelülettel egy magasságban.
- A kezek és a karok szabadon a billentyűzet felett
- A térdek a combbal egy magasságban, vagy egy picit lejjebb.
- Lábak a földön, (vagy a lábtámaszon) és előrébb, mint a térdek.

EVE - Egyéni védőeszköz

Az egyéni védőeszköz juttatásának belső rendjét a munkáltató írásban határozza meg. E feladat ellátása munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősül. A múzeum a munkavédelmi dokumentációjában szabályozza ezt a területet.

Az egyéni védőeszközt pénzben megváltani nem lehet, a munkáltatónak kell biztosítani.

A munkavállalók a részükre biztosított egyéni védőeszközt kötelesek használni.

Pl. a Könyvtáros munkakör lehetséges védőeszköz juttatásának rendje:

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabványszám
Légzésvédelem	FFP2 védőmaszk	2	EN149:2001+A1:2009

Elsősegélyhely, elsősegélynyújtás

- Minden munkahelyen és műszakban a tevékenység és a munkafolyamatok veszélyességétől, illetve az ott dolgozók számától függően, elsősegélynyújtó felszerelést vagy mentődobozt és a munkavállalók közül kiképzett, elsősegélynyújtásra kiképzett és kijelölt személy jelenlétét kell biztosítani.
- Az elsősegélynyújtó felszerelést, a mentődobozt, megfelelő mennyiségben és minőségben, jól látható, könnyen és gyorsan elérhető, szennyeződéstől védett helyen kell készenlétben tartani.

"I" típusú mentőláda 30 főig

"II" típusú mentőláda 31-50 főig

„III” típusú mentőláda 51-100 főig

Baleset esetén segítség hívás

A sérült ellátásához hozzátartozhat az elsősegélynyújtás, vagy szükség esetén mentőszolgálat, tűzoltóság (katasztrófavédelem) hívása a 112-es ingyenes, egységes európai segélyhívószámon, illetve az országos segélyhívó számokon.

MENTŐK 	☎ 104
TŰZOLTÓSÁG 	☎ 105
RENDŐRSÉG 	☎ 107

Baleset esetén az elsődleges teendő

Kompetensek vagyunk? Tudunk segíteni?

- Annak felmérése, hogy a veszély megszűnt-e, és a mentés során nem lesznek-e aránytalanul nagy veszélynek kitéve a mentést végzők.
- Gondoljunk arra, hogy azzal nem segítünk a sérülten, ha mi is megsérülünk, ezzel csak a mentés további folyamatát akadályozhatjuk.
- Ha azt állapítjuk meg, hogy a súlyos veszély továbbra is fennáll, akkor azt kell elsődlegesen megszüntetni és csak azután kezdhetünk a mentéshez.

Ilyen lehet áramütés által okozott baleset, ahol könnyen előfordulhat, hogy a segítséget nyújtó is bajba kerül, ha nem áramtalanítja a villamos hálózatot.

Baleset esetén, a beavatkozás

- Ne essünk pánikba! Gondoljunk arra, hogy a bajba jutott ember a mi segítségünkre szorul. Legyünk körültekintőek, határozottak. Ha a veszély a baleset bekövetkezése után továbbra is fennáll, akkor szükséges lehet a sérülten kívül a közelben tartózkodók, vendégek, munkavállalók menekítése is.
- Ahhoz, hogy ez a menekítés gyorsan és szervezeten történjen, gondoskodni kell a veszélyeztetett térben levők tájékoztatásáról.

Ennek megvalósításához a munkahely jellegére, helyzetére, kiterjedésére, a veszélyforrások hatására, továbbá a munkavégzés hatókörében tartózkodókra is tekintettel a munkáltatónak mentési tervvel kell rendelkeznie.

- A munkabaleseteket, üzemi baleseteket munkavédelmi szakembernek ki kell vizsgálnia, nyilvántartásba kell vennie és 3 napnál hosszabb munkaképtelenség esetén munkabaleseti jegyzőkönyvet kell felvennie.

Menekülési utak és vészkijáratok

A menekülési utakat és a vészkijáratokat szabadon kell hagyni, azoknak a lehető legrövidebb úton a szabadba vagy valamely biztonságos területre kell vezetniük.

Menekülési utat és vészkijáratot lezárni, eltorlaszolni átmenetileg is tilos!

A menekülési utakat és a vészkijáratokat úgy kell kialakítani, megjelölni, és olyan állapotban kell tartani, hogy azokon a munkavállalók gyorsan és biztonságosan el tudják hagyni a munkahelyeiket, illetve szükség esetén gyorsan kimenthetők legyenek.

Menekülési utak és vészkijáratok

Csak kifelé, a menekülés irányába nyitható vészkijáratok alkalmazhatók. A vészkijáratokat nem szabad úgy lezárni vagy rögzíteni, hogy azokat vészhelyzetben ne lehessen használni.

A menekülési útvonalat világító-, illetve utánvilágító biztonsági jellel kell ellátni.

Tűzvédelem

Mikor kell oktatást tartani?

- Munkába lépés előtti tűzvédelmi oktatás.
- Legalább évenkénti ismétlődő, ismeret frissítő tűzvédelmi oktatás.
- Soron kívüli (rendkívüli) tűzvédelmi oktatás. (pl: tűzeset kapcsán)

Tűzvédelmi szabályzat, tűzriadó terv

Tűzvédelmi szabályzat készítése kötelező:

- *a) a munkavégzésben részt vevő családtagokkal együtt ötnél több munkavállalót foglalkoztatnak,*
- *b) az általuk üzemeltetett, bérelt épületrész, épület területén található olyan helyiség, amelynek a legnagyobb befogadóképessége meghaladja az 50 főt, vagy*
- *c) kereskedelmi szálláshelyet üzemeltetnek.*

Tűzriadó terv:

- épületrészre, épületre, ha az menekülésben korlátozott személyek elhelyezésére, ellátására, kezelésére, nevelésére, oktatására, gondozására szolgál,

Tűzvédelem

Az égés feltétele: - éghető anyag
- oxigén
- gyújtó forrás

Ha a három feltételből egy nem teljesül nincs égés.

A tűzvédelem fő területei: - tűzmegeelőzés
- tűzoltás
- tűzvizsgálat

Tűzvédelem

A mi szerepünk a tüzmegeelőzésben nagyon fontos mivel a gondatlan (netán szándékos) tűzokozás, mint helytelen magatartási forma **BÜNTETŐJOGI FELELŐSSÉGGEL** bír!

Ilyen pl.: a nem kijelölt helyen történő dohányzás is.

Fontos tudni, hogy tűz esetén az oltásban külön térítés nélkül kötelesek vagyunk részt venni, de csak úgy, hogy saját, vagy mások testi épségét ne veszélyeztessük. Fontos szabály: minden esetben és azonnal a helyi vezető, vagy az oltást vezető személy utasításait kell követnünk.

Minden tüzesetet jelenteni kell a hatóságnak, a munkavállalók által eloltott és az önmagától kialudt tüzeket is! A helyszínt érintetlenül kell hagyni.

Tűzvédelmi jogszabályok:

54/2014. (XII. 5.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról

1996. évi XXXI. Törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról

A tűzvédelemmel kapcsolatos általános feladatok:

A hely adottságainak függvényében meg kell ismerni a használati szabályokat!

▶ Tűzjelzés és tűzoltás

Ha tüzet észlel mihamarabb értesítse felettesét és a **105**-ös tűzoltóság vagy a **112**-es általános segélyhívó számon kérjen segítséget!

A tűzoltásban részt venni mindenkinek állampolgári kötelessége, a tőle elvárható módon.

▶ **A szükséges ismeretek megszerzése:**

- vészkijáratok
- tűzvédelmi eszközök elhelyezése
- segítség hívási lehetőségek

Mit mondjunk segélyhíváskor?

- A tűzoltóság segélykéréskor meghatározott sorrendben rögzíti az esemény adatait, ezért fontos tudnunk a tüzesetről minden lényeges információt.

Többek között ilyen kérdésekre számíthatunk:

1. A tüzeset pontos címe
(nagyon hasznos, ha megnevezzük az épület jellegét is. (Pl. Szekszárd, Illyés Gyula Megyei Könyvtár, Széchenyi u. 51.)
2. Mi történt, mit lát, mit tapasztal?
3. Milyen magas az épület, hány emeletes?
4. Veszélyben vannak-e személyek, sérülés, haláleset történt-e?
5. Lehet-e a helyszínen bármilyen veszélyes dolog, körülmény?
6. A jelző neve, telefonszáma.

Teendők tűz esetén

- Értesíteni kell a bent tartózkodókat, illetve a tűzoltókat a 105-ös vagy a 112-es hívószámon,
- Kezdje meg a tűz oltását a rendelkezésre álló eszközökkel,
- Szükség szerint a közműveket le kell kapcsolni, elzárni,
- Meg kell kezdeni a veszélyeztetett személyek kimenekítését,
- A mozgásukban korlátozott személyeket védett térben kell elhelyezni,
- A gyülekezési ponton létszámellenőrzést kell tartani,
- Lehetőség szerint meg kell kezdeni az értékek kimenekítését.

A tűzoltó készülék használata

helytelen

- 1 Az oltóanyag sugarat soha nem szabad a szél irányával szemben bevetni.
- 2 A tűzoltó készülékkel nem próbálkozni kell. Az oltóanyagot nem szabad meggondolatlanul a lángterbe lőni.
- 3 Nagyobb kiterjedésű tűz oltását nem szabad egy készülékkel megkezdeni.
- 4 Folyadéktűz oltásánál nem szabad az oltóanyag sugarat a folyadékba irányítani.
- 5 A kibiztosított, használt készüléket soha nem szabad készenlétben hagyni, vizsgálat nélkül visszatenni a helyére.

helyes

- 1 hanem a széliránnyal megegyezően kell a lángterbe juttatni.
- 2 hanem a biztonságos eloltáshoz szükséges készüléket kell kiválasztani. Tartalék oltóanyagok maradásra kell a visszalobbanás eloltására.
- 3 hanem, vagy nagyobb készüléket kell használni, vagy több személynek egyidőben kell az oltást végezni.
- 4 hanem, a folyadék felületére kell juttatni.
- 5 hanem a vevőszolgálatot értesíteni kell, a készüléket át kell vizsgáltatni, és úgy készenlétbe helyezni.

Biztonság és egészségvédelmi jelzések

Menekülési útirány

Haladási irány

Vészkijarat

Gyülekezési pont

Tűzvédelmi eszközök

Tűzoltó készülék

Fali tűzcsap

Kézi tűzjelző

Tiltó jelzések:

Rendelkező jelzések:

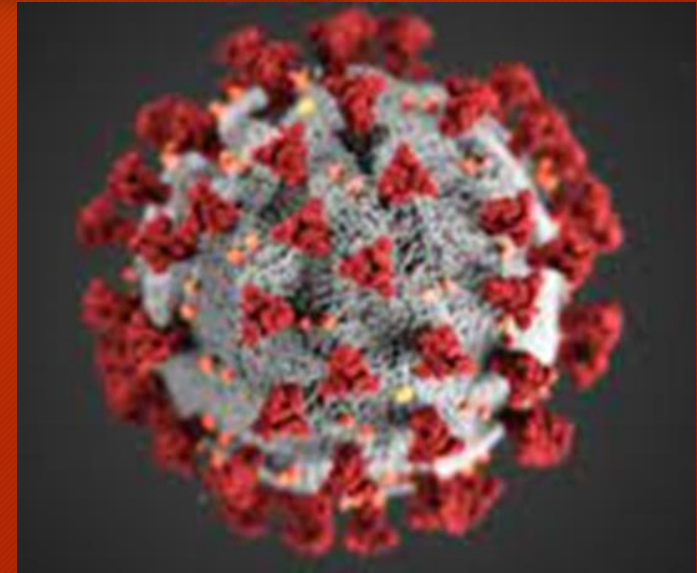

Figyelmeztető jelzések:

Covid-19

- Minden esetben tartsa be a jogszabályi előírásokat és a munkáltatója által hozott egyedi intézkedéseket is, többek között a:
  - Maszkviselés szabályait,
  - Kézfertőtlenítés szabályait,
  - Higiéniai előírásokat,
  - Távolságtartás szabályait.
- Amennyiben a betegség tüneteit érzi magán (pl, láz, szaglászavar, ízlelés elvesztése, levertség), akkor erről azonnal értesítse felettesét!
- Betegen, vírushordozóként semmi esetre se menjen közösségbe, munkahelyére, védje meg a fertőzéstől munkatársait, kollégáit.

Dohányzás

Nemdohányzók védelméről szóló rendelkezések értelmében a Könyvtár területén,

csak a kijelölt dohányzóhelyen lehet dohányozni!

A jogszabály megsértése esetén a kiszabható bírság: 20.000 - 50.000 forintig terjedhet.

TILOS A DOHÁNYZÁS

NO SMOKING
INTERDICTION DE FUMER
RAUCHEN VERBOTEN
КУРЕНИЕ ЗАПРЕЩЕНО

A dohányzásról leszokáshoz segítséget kaphat, illetve törvényszegés észlelése esetén észrevételt tehet az alábbi telefonszámon:

06-80-200 493

www.leteszemacigit.hu

Tűz- és munkavédelmi bírságok

A munkavédelmi bírság összege:

50.000 Ft-tól 10.000.000 Ft-ig terjedhet.

A tűzvédelmi bírság összege:

10.000 Ft-tól 10.000.000 Ft-ig terjedhet.

Hasznos APP- ÉletMentő

ÉletMentő

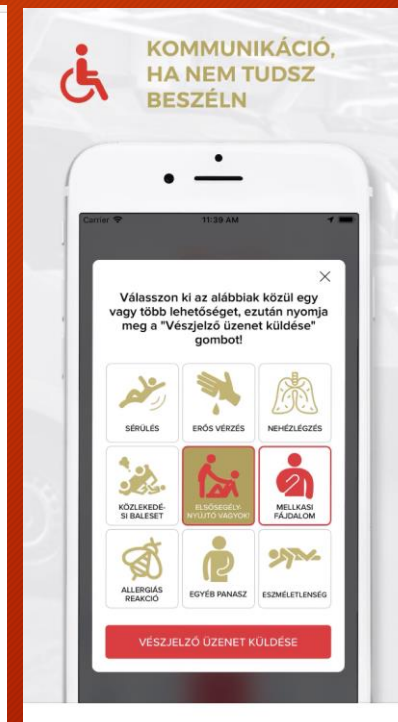
Mobilalkalmazás
az életért

FRISSÍTÉS

Ingyenes mobilalkalmazás

- Mit kell tennem, közúti baleset, eszméletvesztés, allergia, erős vérzés, mellkasi fájdalom esetén?
- Hogyan kell újraéleszteni?
- Defibrillátor kereső
- Automatikus segélykérés
- Funkciók működése internet nélkül
- Koronavírus információk
- Vészhelyzeti információk

Köszönöm figyelmüket!

Szabó Tamás - 70/314-9132 - TÜK Partner Kft- www.tukpartner.com
Horváth-Szabó Ferenc - 70 /000-20-40